

به نام خداوند بخشنده مهربان

«هرکس نفسی را نجات بخشد گویی همهٔ نفس‌ها را نجات بخشیده»

((منبع آموزشی شماره یک))

مختص کمک راهنمایان

تهیه و تنظیم: کارگروه علمی

جمعیت مسافران رهایی

باور ما توانستن بود و توانستیم

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
پرسش و پاسخ	۱۲ تا ۳
شرح انگیزه بیرونی و درونی	۲۳ تا ۱۳
بازیگر و تماشاچی	۲۷ تا ۲۴
رابطه رهجو و راهنما	۳۶ تا ۲۸
وسوسه و راهکار مناسب	۴۱ تا ۳۴
بهترین روش درمان اعتیاد	۴۷ تا ۴۱
نقش خانواده و تاثیر حضور همسفر در مسیر رهایی	۵۱ تا ۴۷
پایه‌های علمی و مالی	۵۵ تا ۵۱

جزوه آموزشی-پرسش و پاسخ

۱- شرط عضویت در جمعیت مسافران رهایی چیست؟

تمایل به قطع مصرف مواد اعتیادآور خود یا کمک به افراد خواهان رهایی است

۲- جمعیت مسافران رهایی چه گروهی است؟ خودیاری

۳- تعریف گروه خودیاری را بنویسید؟

گروه خودیاری (خود+یاری) گروهی است که با استفاده از توان و ظرفیت تمام اعضای گروه در جهت اهداف خود گام برداشته، متکی به خود بوده که نیازها و احتیاجات گروه توسط تک-تک اعضا تأمین می‌شود، نام دیگر آن سمن (سازمان مردم نهاد) می‌باشد

۴- اساس کار جمعیت مسافران رهایی چیست؟

یاری و کمک به افراد خواهان رهایی و خانواده آنان، پیشگیری و کاهش آسیب، مشاوره و راهنمایی رسیدن به قطع و رهایی از مصرف مواد - کسب آموزش و ارتقاء آگاهی برای ادامه مسیر و پیشگیری از عود مجدد و پایداری در رهایی می‌باشد

۵- اعتیاد را تعریف کنید؟

تکرار هر عملی که به وابستگی منجر شده و باعث ضرر زیان و تخریب روح و روان فرد شود

۶- معتاد کیست؟ معتاد فردی است که از روی ناآگاهی و جهالت مصرف‌کننده مواد اعتیادآور شده که در اثر تکرار و اجبار؛ در ادامه وابسته شده که دوری از آن برایش سخت و طاقت فرسا شده، در نتیجه باعث تخریب جسم و روان فرد شده که برای خلاص شدن از آن راهکار مناسب را طلب می‌کند.

۷- چرا در جمعیت مسافران رهایی از کلمه معتاد استفاده نمی‌شود؟

قبل از ورود به جمعیت توسط افراد این کلمه گفته می‌شود بعد از ورود از کلمه رهسپار یعنی فردی که در راه رهایی حرکت می‌کند. کلمه معتاد انرژی منفی دارد و بهتر است به کار برده نشود

۸- رهجو کیست؟ وظایف آن چیست؟

رهجو در لغت یعنی جوینده راه، یعنی فردی که در مسیر رهایی گام برداشته و زمانی یک رهجوی موفق خواهد بود که در ابتدا با راهنما صداقت داشته، در مسیر رهایی به او ایمان داشته و تمامی قوانین و حرمت گروه را رعایت نماید. و با عملکرد و خدمت در رهایی پایدار بماند

۹- حرمت را تعریف و عناوین آن را بنویسید؟

حرمت به معنای حریم، حدود مرز و چهارچوب می باشد. موارد حرمت: رعایت نظم، قوانین، احترام به پیشکسوتان، سکوت در هنگام مشارکت، پوشش مناسب، بیان الفاظ شایسته، حفظ هویت اعضا، همراه نداشتن هرگونه مواد اعتیاد آور، رعایت ادب و اصول اخلاقی، که رعایت آن باعث احترام متقابل شده و عزت فرد و گروه را افزایش می دهد.

۱۰- تعریف رهسپار را بنویسید؟

رهسپار؛ در لغت به معنی عازم به سفر و پیمودن راه، از دو کلمه «ره» به معنی راه و «سپار» به معنی سپردن، رفتن، عزیمت و سفر است.

در جمعیت مسافران رهایی؛ رهسپار به فرد خواهان رهایی از دام اعتیاد که در اثر وابستگی به مواد اعتیاد آور در جسم و روح خود تخریب به وجود آورده، زندگی خود و اطرافیان را آشفته نموده و با حضور در گروه خودیاری، مسیر رهایی و درمان را طی می کند.

۱۱- تعریف همسفر را بنویسید؟

همسفر؛ در لغت به معنی بودن در کنار فرد و حرکت با هم، در جمعیت مسافران رهایی؛ همسفر به فردی اطلاق می گردد که سابقه اعتیاد نداشته و پس از مدت ها تحمل تخریب های سوء مصرف مواد اعتیاد آور رهسپار، آسیب دیده و به این باور رسیده که رهایی از وابستگی به تنهایی ممکن نیست. لذا با حضور در این گروه؛ انتخاب راهنما و استفاده از آموزش های چگونگی برخورد با فرد وابسته، برای یاری رساندن به او و خود تلاش می نماید.

۱۲- منظور از کارگاه آموزشی چیست؟

همانطور که از اسمش پیداست محلی است که افراد و خانواده آنان برای کسب آموزش به صورت کارگاه همزمان در کنار یکدیگر قرار گرفته با حضور استاد و دبیر جلسه و با ریشه یابی و بررسی اعتیاد (براساس موضوع تعیین شده هفتگی) و مشارکت افراد حاضر پرداخته می شود

۱۳- منظور از کارگروه چیست؟

بعد از اتمام کارگاه آموزشی و بیان کلیات موضوع آموزشی رهجو نیاز دارد در جمعی صمیمی تر و خلوت تر و به قولی خودمانی تر و راحت با حضور راهنما و تجارب هم کارگروهی ها قرار گیرد تا بتواند مسائل و سوالات خود را مطرح و طول درمان را با راهکارهای راهنما طی نماید با بیان حس و حال افراد کارگروه شروع و هرراهنما قوانین و روش خود را برای اداره کارگروه دارد

۱۴- افراد تازه وارد چه زمانی می توانند مشارکت نموده و یا اعلام رهایی نمایند؟

از آنجا که تازه واردین در اولویت درمان قراردارند و توجه به این امر مهم است بعد از مشاوره اولیه ۳ جلسه باید در گروه حاضر و بعد از انتخاب راهنما و نظر ایشان می تواند اعلام رهایی (مرحله اول) نموده و خود را معرفی نماید و از آنجا که شناخت قوانین گروه نیاز به زمان و حضور فرد دارد بعد از یک ماه با نظر راهنما می تواند (در کارگاه آموزشی) مشارکت نماید

۱۵- منظور از رهسپار مرحله اول که موقع اعلام رهایی گفته می شود چیست؟

به افرادی اطلاق می گردد که موادمخدر، محرک و روانگردان مصرف نمی کنند و با نظر راهنما در حال تیپر دارو و شربت می باشند

۱۶- منظور از رهسپار مرحله دوم که موقع اعلام رهایی گفته می شود چیست؟

به افرادی اطلاق می گردد که هیچگونه مواد اعتیادآور و قرصی مصرف نمی کنند و دوره تیپر دارو تمام شده که با اجازه راهنما از یک روز تا پنج سال رهایی اعلام می کنند

۱۷- منظور از رهسپار مرحله سوم که موقع اعلام رهایی گفته می شود چیست؟

به افرادی اطلاق می گردد که بعد از گذراندن مرحله اول و دوم و گذشت پنج سال تمام (رهایی از مواداعتیادآور) به مرحله سوم یا آزادی از بند اعتیاد است به آنها آزاد مرد نیز گفته می شود.

۱۸- راهنما کیست؟

راهنما فردی است که در گذشته اعتیاد داشته، به رهایی رسیده و با تمام وجود اعتیاد و عوارض آن را لمس نموده و پس از گذراندن دوره درمان و رسیدن به رهایی، با کسب آموزشهای لازم و قبولی در آزمونهای مختلف (کمک راهنمایی و راهنمایی) با عشق و هدف به افراد آسیب دیده خواهان رهایی و همدردان خود کمک می نماید.

۱۹- انتخاب راهنما به چه صورت است و فرد چند بار می تواند راهنمای خود را عوض کند؟

انتخاب راهنما به عهده خود رهجو و کاملاً اختیاری و حسی است و هیچ کس نمی تواند تازه وارد را مجبور کند که خود یا شخص خاصی را انتخاب کند. هر رهجو می تواند ۳ بار راهنمای خود را عوض کند و راهنما باید به انتخاب رهجو احترام بگذارد

۲۰- نقش راهنما در مسیر رهایی را بنویسید؟

راهنما نقش کلیدی و مهم در مسیر رهایی دارد راهنما یعنی بلدِ راه، فردی که خود قبلاً این مسیر را طی نموده و به پستی و بلندی مسیر آگاهی دارد و تنها هدفش کمک و یاری به افراد خواهان رهایی است، حرکت و طی مسیر رهایی بدون حضور راهنما امکان پذیر نیست، کمک و حرکت راهنما با توکل به قدرت مطلق «خداوند» می باشد که در جهت ارتقاء سطح دانایی و آگاهی و در نهایت تغییر تفکر و رفتار خود و رهجو گام بر می دارد.

۲۱- مهمترین کارهایی که راهنما در قبال رهجو باید انجام دهد چیست؟

۱- ایجاد یک رابطه سالم ۲- حمایت در مواقع نیاز و بحرانی ۳- ایجاد تمرکز برای رسیدن به رهایی و پایداری ۴- صداقت و اعتمادسازی ۵- ایجاد امید و انگیزه در رهجو نسبت به ادامه مسیر ۶- کارکرد اصول رهایی ۵- ارتقاء سطح آگاهی با مشارکت ۶- الگو شدن و الگوسازی

۲۲- منظور از رابطه رهجو و راهنما چیست؟

رابطه رهجو و راهنما یک رابطه مقدس می باشد که مابین آنها فقط عشق و ایمان حکم فرماست یعنی عشق به رهایی از طرف راهنما و ایمان رهجو به راهنما که بیشتر شبیه رابطه استاد و شاگرد می باشد و هیچ موردی نباید این رابطه مقدس را زیر سوال ببرد مثل هرگونه ارتباط خارج از گروه ارتباط مالی شغلی فامیلی و رفت و آمد خانوادگی خرید و فروش یا شوخی و رفتار غیر متعارف ممنوع است در صورت مشاهده سریعاً باید راهنما عوض شده و با راهنمای دیگری کار کند

۲۳- منظور از الگو شدن در حیطه کار راهنما چیست؟

اصطلاحی برای رسیدن به رهایی وجود دارد که میگوید (به جای حرف زدن فقط عمل کن) با حرف زدن خالی نمی توان به رهایی رسید بلکه باید عملکرد (اصول رهایی) داشته باشی با عملکرد به آموزشها و تغییر دیدگاه و نگرش کم کم در رفتار و کردار فرد متجلی شده که نه تنها در گروه بلکه در خانواده و اجتماع فرد الگو شده و باعث رشد خود و دیگران می شود

۲۴- منظور از ایجاد یک رابطه سالم در حیطه کار راهنما چیست؟

رابطه ما با راهنما می تواند نمونه و الگوی یک رابطه سالم باشد به احتمال زیاد در زمان اعتیاد جز با مواد مخدر و افراد مصرف کننده رابطه خوبی با دیگران نداشتیم اما اکنون با حمایت راهنما می توانیم به تدریج افکار و عاداتهای قدیمی خود را که باعث می شود منزوی باقی بمانیم و با کسی رابطه نداشته باشیم کنار بگذاریم وقتی بدانیم که دیگران هم مانند ما نواقص و اشتباهاتی دارند به تدریج با خود کنار می آییم و خود را همان طور که هستیم می پذیریم بدون آنکه احساس شرمندگی و تنها بودن کنیم می توانیم به راحتی حرفمان را بزنییم متوجه می شویم که کمک خواستن از دیگران اشکالی ندارد و از این پس دیگر مجبور نیستیم برای سرپوش گذاشتن بر روی احساسات واقعی خود به مصرف مواد مخدر پناه ببریم ارتباط ما با راهنما موجب می شود تا رابطه ای سالم را تجربه کنیم و انگیزه و اعتماد به نفس لازم برای از سر گرفتن روابط سالم قدیمی خود یا برقراری روابط جدید را به دست آوریم

۲۵- قانون ۱۲ در جمعیت مسافران رهایی چیست؟

طبق قانون ۱۲: این تشکل به هیچ نهاد و سازمانی وابسته نبوده و منابع مالی این گروه از بین اعضا و حامیان آن تأمین می شود.

۲۶- وظایف کمک راهنما را بنویسید؟

برقراری نظم، حضور در کار گروه قبل از راهنما- نوشتن آمار اعضا گروه و ارائه به راهنما- پرسیدن حال و احساس اعضا- بیان تذکرات و قوانین کار گروه به اعضا و حاضرین از قبیل؛ رعایت احترام به یکدیگر در زمان مشارکت - پوشش مناسب- عدم استفاده از تلفن همراه و مواردی که مدنظر راهنما باشد- بیان موضوع آموزشی کار گروه و تکالیف آموزشی که در کار گروه بیان شده.

۲۷- روش های قطع مواد را بنویسید؟ (۲ مورد)

الف: روش کاهش تدریجی یا پله ای ب: روش سقوط آزاد یا قطع ناگهانی

۲۸- چرا کاهش تدریجی یا پله ای در قطع مواد بهتر جواب می دهد؟

چون مواد مخدر تمام سیستم های شبه افیونی و دفاعی بدن فرد را تعطیل و تخریب نموده که قطع ناگهانی فرد را دچار عوارض و آسیب های جبرانناپذیر جسمی و روحی می نماید و سالها طول می کشد فرد به

تبادل لازم برسد بنابراین بین ۳ تا ۱۱ ماه وقت لازم است تا (با روش پله‌ای یا کاهش تدریجی یا خوردن شربت و دارو) همراه با آموزش و راهکار مناسب فرد به تبادل لازم و قطع مواد برسد.

۲۹- برابر قوانین جمعیت مسافران رهایی حامی کیست؟

حامی؛ به شخصی گفته می‌شود که (مصرف کننده مواد اعتیادآور نیست) و برای تعالی اهداف این تشکل (از نظر مالی، علمی و حمایت‌های دیگر) تلاش می‌کند.

۳۰- اصول رهایی در جمعیت مسافران رهایی چند تا هستند آن را بنویسید؟ ۱۲ تا

(خواست، احساس، صبر، خدمت، تفکر، پذیرش، تجربه، توجه، ایمان، بخشش، شکرگزاری، هدف)

۳۱- اصول رهایی را تعریف کنید؟

ما برای حرکت در مسیر رهایی و پایداری در آن نیاز به اصولی داریم تا با کمترین نگرانی و ارتقاء توانایی به جایگاه واقعی که همانا رسیدن به رشد و کمال انسانی است برسیم. و با رعایت این اصول بتوانیم از اعتیاد رها و به زندگی سالم برسیم مثل اجزاء بدن انسان هر کدام به تنهایی و در کنار یکدیگر لازم و ضروری است، هیچ کدام بر دیگری ارجحیت نداشته و مثل پازل در کنار یکدیگر قرار گرفته که از خواست شروع می‌شود و تا رسیدن به هدف ادامه میابد

۳۲- خواست را تعریف کنید؟

خواست در لغت یعنی میل و نیاز درونی، خواست ارتباط مستقیم با نیاز دارد یعنی هرچقدر نیاز بیشتر و شدیدتر باشد خواست نیز قوی‌تر خواهد بود تا زمانی که خود فرد نخواهد و خواهان رهایی نباشد نمی‌توان به او کمک کرد به‌طور مثال هرچقدر فرد تشنه باشد و نیاز بالایی به آب داشته باشد برای رسیدن به آب با تمام توان حرکت می‌کند و آن زمان است که راه رسیدن به هدف نمایان می‌شود.

۳۳- اصل ایمان را تعریف کنید؟

ایمان در لغت به معنی قبول داشتن است، ایمان یعنی داشتن باور قلبی به هدف و مسیر، اگر کاری را انجام می‌دهیم ولی به آن شک داشته باشیم که آیا می‌شود؟ آیا نمی‌شود؟ و یا ظاهراً آن را قبول کنیم، در ادامه با مشکل مواجه شده و هیچ وقت موفق نمی‌شویم یا وقت خود را تلف می‌کنیم ولی اگر

خواست انسان همراه با ایمان و باور قلبی در جهت رسیدن به هدف و با کمک راه بلد (راهنما) باشد حتماً موفق می‌شویم.

۳۴- اصل صبر را تعریف کنید؟

صبر یعنی انتظار همراه با تلاش و امید (با در نظر گرفتن فرآیند زمان لازم تا رسیدن به هدف) در سایه توکل صبر و تکامل در یک راستا قرار دارند تا صبر نباشد تکاملی صورت نمی‌گیرد

۳۵- پذیرش را تعریف کنید؟

پذیرش در لغت یعنی قبول مسئولیت (همراه با عشق و علاقه فردی)، دلایل متعددی باعث اعتیاد و شکست افراد در زندگی شده ولی علت اصلی؛ خواست خود فرد است که برای جبران آن، قبول مسئولیت بسیار مهم است تا پذیرش آن در فرد صورت نگیرد و خودش عهده‌دار کلیه اشتباهات و خطاهای گذشته نباشد نمی‌تواند موفق شود ما اغلب سعی کردیم دیگران را مسئول بدانیم تا خودمان.....

۳۶- منظور از خدمت در جمعیت مسافران رهایی چیست؟

خدمت از مهم‌ترین اهداف جمعیت بوده و منظور از آن کمک و یاری‌رساندن به افراد آسیب‌دیده و خانواده‌های آنان که خواهان رهایی و یاری هستند. خدمت می‌تواند مالی، علمی و انجام کلیه فعالیت‌ها در گروه خودیاری از قبیل کمک راهنما، راهنما، مسئولین شعب، خدمات و نظافت، عکاسی، حضور در جلسات، تشویق و کمک‌هایی که در جهت رهایی افراد و پایداری آنها صورت می‌گیرد البته خدمت دارای شرایطی نیز هست از قبیل؛ خدمت صادقانه و بی‌منت، خدمت با عشق و رضای خدا، خدمت هدفمند و با هماهنگی راهنما، خدمت خود نوعی آموزش است. در نهایت باعث رشد و پایداری می‌شود. اصل خدمت یکی از اصول رهایی بسیار مهم در گروه است

۳۷- منظور از خدمت بدون چشم داشت در جمعیت مسافران رهایی چیست؟

خدمت بدون توقع و اینکه هیچگاه به خاطر تشویق و تایید راهنما و مسئولین نباشد و انتظاری به جز رضای خداوند و یاری‌رساندن به هم‌نوع نداشته باشد که در نهایت باعث رشد خودمان می‌شود

۳۸- تأثیر مشارکت و نحوه آن را شرح دهید؟

مشارکت یعنی شرکت کردن در گروه و نبودن در انزوا، مشارکت یعنی احساس بودن، صحبت کردن، حرف زدن و بیان تجربیات فردی، گرفتن آموزش، بهتر است مشارکت در خصوص موضوع آموزشی، در زمان کوتاه (مختصر و مفید) بوده و خارج از موضوع آموزشی نباشد و تجربیاتی که برای حاضرین

مفید باشد. از بیان الفاظ ناشایست، بحث سیاسی، توهین به افراد و گروه‌های دیگر خودداری شود. حتی اگر حرفی برای گفتن ندارید بهتر است با شکرگزاری از خداوند و سپاس از افرادی که در مسیر رهایی به او کمک کردند مسائل شخصی و بیان مشکلات فردی (تپیر، وسوسه، خواب، کار و...) در کار گروه و در حضور راهنما بیان شود مشارکت در گروه به چند نوع است کلامی-قدمی-قلمی و مالی

۳۹- چرا خانواده‌ها قبل از ورود به گروه خودیاری فرد مصرف‌کننده را باور ندارند؟

چون آنقدر آسیب دیده، عدم صداقت و دروغ شنیده که باور خود را از دست داده، دچار ناامیدی و یأس شده و احساس می‌کند رهایی از اعتیاد ممکن نیست.

۴۰- شور و شعور را توضیح دهید؟

شور در لغت یعنی هیجان و اشتیاق که همراه با انگیزه بیرونی است و شعور به معنی انجام کار براساس تفکر و عقل است که برای رسیدن به هدف وجود شور و شعور در کنار یکدیگر لازم و ضروری است افراد بارها با شور تنها اقدام به قطع مواد کرده ولی موفق نشده‌اند ولی در صورتی که شور تبدیل به شعور و تفکر سالم شود، با کمک راهنما رسیدن به هدف به راحتی امکان‌پذیر است.

۴۱- دلایل عود مجدد را بیان کنید؟ (حد اقل ۳ مورد)

عود مجدد یا برگشت به مصرف مواد؛ دلایل مختلفی دارد که اکثراً بستگی به عملکرد فرد دارد بعضی از مواقع عدم توجه به جزئیات باعث برگشت فرد می‌شود. مهمترین دلایل آن؛ ۱- عدم صداقت و ارتباط با راهنما ۲- غرور کاذب ۳- تغییر نکردن و ماندن در تفکر و لذت‌های دوران اعتیاد ۴- دور ماندن از گروه و آموزش‌ها ۵- تسویه حساب نکردن با مواد و دوران اعتیاد

۴۲- آیا مصرف قرص و دارو برای افرادی که مسیر رهایی را طی می‌کنند مجاز است؟

مصرف دارو در صورتی که فرد به بیماری مبتلا شده و با تجویز پزشک باشد اشکالی ندارد، البته بهتر است با راهنما نیز هماهنگ شود

۴۳- آیا با داشتن اراده تنها می‌توان بر اعتیاد غلبه کرد؟

خیر ما قبلاً بارها اراده کردیم ولی موفق نشدیم اراده برای حرکت لازم است ولی به تنهایی کافی نیست اما اراده همراه با آموزش و داشتن راهکار مناسب می‌تواند به ما کمک نماید.

۴۴- شرایط کسب نشان کمک‌راهنمایی در جمعیت مسافران رهایی را نام ببرید؟

۱- حداقل ۶ ماه رهایی ۲- اخذ آزمون ۳- تست عدم اعتیاد

۴- پیشنهاد راهنما

۵- تأیید مسئول جمعیت

۴۵- شرایط کسب نشان راهنمایی در جمعیت مسافران رهایی را بنویسید؟

۱- حداقل یکسال رهایی ۲- اخذ آزمون ۳- تست عدم اعتیاد

۴- پیشنهاد راهنما

۵- تأیید مسئول جمعیت

۴۶- وظایف دبیر جلسه را بنویسید؟

۱- مسئول برگزاری کارگاه آموزشی ۲- انتخاب استاد جلسه ۳- هماهنگی با مسئول شعبه

۴۷- آیا می توان با دیگر گروه ها ارتباط داشته باشیم؟

طبق قوانین جمعیت کلیه سازمان ها، گروه ها و تشکلهای مشابه از نظر ما محترم بوده (نه آنها را تایید و نه رد می کنیم) در صورت تمایل، تعامل و همفکری متقابل صورت خواهد گرفت.

۴۸- بر اساس قوانین جمعیت هدف اصلی گروه را بیان کنید؟

هدف اصلی گروه، تحقیق و پژوهش در جهت شناخت انسان، شناخت انواع مواد اعتیادآور (مخدر، محرک، روانگردان) ارائه آموزش و راهکار مناسب به فرد مصرف کننده و خانواده اش برای رهایی از اعتیاد و پایدار ماندن در رهایی است.

۴۹- رهایی سالم را شرح دهید؟

یعنی رها شدن از اعتیاد و تاریکی با ضریب اطمینان بالا با کمترین احتمال برگشت، بدون استفاده از هیچ گونه مواد مخدر، مشروبات الکلی، قرص های آرامبخش و روانگردان، با تغییر در تفکر، رفتار و کردار

۵۰- حفظ هویت اعضا که در پایان هر جلسه کارگاه آموزشی عنوان می شود یعنی چه؟

با توجه به اینکه اعضا حاضر در گروه دارای شخصیت حقیقی و حقوقی بوده که عنوان نمودن و افشای وضعیت بیماری و اعتیاد آنان و مسائل خاصی که در گروه مطرح می شود در بیرون از جمعیت ممکن است آسیب های جبران ناپذیری به فرد یا افراد وارد نموده و باعث عدم اعتماد شود. که بر این اساس در جلسات تاکید می شود هر چه شنیده و یا می بینیم مربوط به داخل گروه بوده و در بیرون از گروه کوچکترین اشاره ای به این موارد نشود.

۵۱- ساختار جمعیت مسافران رهایی چگونه است؟

دبیر کل جمعیت که از طرف شورای موسسین انتخاب می شود

شواری تصمیم گیری (۱۴ نفر از راهنمایان و پیشکسوتان که کلیه تصمیمات گروه در این شورا گرفته می شود)
دبیر اجرایی (کلیه امور اجرایی گروه و مجری مصوبات شورای تصمیم گیری می باشد)
معاونت اداری و امور شعب - معاونت روابط عمومی و تبلیغات - معاونت تدارکات و پشتیبانی - کارگروه
تحقیق و پژوهش - کارگروه اشتغالزایی - کارگروه مالی - کارگروه ورزشی - کارگروه سمعی و بصری - کارگروه
خانواده و بانوان